

Sygn. akt: I C 1153/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 grudnia 2016 r.

Sąd Rejonowy w Gdyni I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Joanna Jank
Protokolant:	sekr. sądowy Katarzyna Chachulska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 6 grudnia 2016 r. w G.

sprawy z powództwa **B. M. i J. M.**

przeciwko (...) Sp. z o.o. w W.

o zapłatę

oddala powództwo

UZASADNIENIE

Powodowie B. i J. M. w pozwie wniesionym przeciwko (...) sp. z o.o. w W. domagali się zasądzenia na swoją rzecz kwoty 25 324, 25 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty.

Z uzasadnienia pozwu wynikało, że powód reprezentując spółkę (...) sp. z o.o. wystawił weksel na rzecz (...) SA. Jednocześnie poręczycielami weksla stali się powodowi oraz A. R. i J. R.. Następnie powód, jako poręczyciel weksla, zawarł ugodę ze spółką (...) SA, w ramach której spłacił zobowiązanie wekslowe w kwocie dochodzonej pozwem. W konsekwencji na podstawie art. 32 prawa wekslowego powodowie mogą domagać się zwrotu zapłaconej kwoty od spółki (...) Sp. z o.o.

Pozwany wniósł o oddalenie powództwa zarzucając, że powód wystawiając weksel był prezesem zarządu i (...) spółki (...) sp. z o.o., działał z własnej, nieprzymuszonej woli, zaś spółka nie może obecnie ponosić odpowiedzialności za jego działania. Nadto pozwany zarzucił, że powód nie udowodnił, aby rzeczywiście uiścił na rzecz (...) SA kwotę 15 000 zł, ponieważ dołączone do pozwu pokwitowanie zostało wystawione wyłącznie przez pełnomocnika spółki i nie wiadomo, jakie były dalsze losy wpłaconej kwoty,. Wreszcie pozwany zarzucił, że uгода zawarta przez powoda ze spółką (...) zawierała postanowienie o umorzeniu odsetek za opóźnienie w związku z czym powód niezasadnie domaga się zasądzenia takich odsetek od pozwanego.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 6 czerwca 2014 r. B. M. wystawił weksel własny na rzecz (...) fabryki (...) SA na kwotę 35 000 zł.. Termin płatności wskazany na wekslu oznaczony był na 17 czerwca 2015 r. Weksel na przedniej stronie zawiera wyłącznie podpis (...). Poręczycielem weksla była J. M., która złożyła podpis na odwrotnej stronie weksla.

/kopia weksla – k.12/

10 lipca 2015 r. weksel został przekreślony, zaś na jego odwrotnej stronie uczyniono adnotację: „zobowiązanie z niniejszego weksla zostało zaspokojone na podstawie ugody pozasądowej z 11 czerwca 2015 r.” Adnotację podpisał adwokat Z. J., który działał jako pełnomocnik (...) SA.

/weksel – k. 12 v, pełnomocnictwo – k. 13/

W dniu 11 czerwca 2016 r. (...) SA w B. oraz B. M. zawarli ugodę, w której wskazano, że w dniu 6 czerwca 2014 r. B. majda wystawił i wręczył spółce weksel na kwotę 35 000 zł. Weksel wystawiony został na zabezpieczenie roszczeń (...) SA w stosunku do spółki (...) sp. z o.o..

W dalszej części ugody wskazano, że należność główna spółki (...) w stosunku do spółki (...) sp. z o.o. wynosi 25 324, 25 zł , zaś odsetki za opóźnienie 3728, 89 zł. .

Powód zobowiązał się spłacić powyższą należność główną w czterech ratach: pierwsza rata – 15 000 zł, płatna w dniu zawarcia ugody, dwie następne raty w kwotach po 3500 zł płatnych odpowiednio do 10 lipca 2015 r. i 3 sierpnia 2015 r. oraz ostatnia rata w kwocie 3324 zł 25 g płatna do 31 sierpnia 2015 r.

Zapłata powyższych kwot we wskazanych w ugodzie terminach powodowała umorzenie odsetek za opóźnienie.

/ugoda – k. 9 - 10/

{Powód spłacił zobowiązanie zgodnie z treścią ugody, przed upływem ustalonych w niej terminów.

/potwierdzenie przelewu z 2 lipca 2015 r. – k. 19, pokwitowanie – k. 8/

Sąd zważył, co następuje:

Powyższy stan faktyczny był w dużej części bezsporny pomiędzy stronami.. Jedyną okolicznością faktyczną, kwestionowaną przez pozwanego było zaspokojenie roszczenia (...) SA w kwocie 15 000 zł. pozwany zarzucał, iż powód przedstawił wyłącznie dowód przyjęcia tej kwoty przez adwokata Z. J., co nie jest w jej ocenie tożsame z przekazaniem pieniędzy d wierzycielowi. Zarzut ten okazał się niezasadny, ponieważ do pozwu dołączono pełnomocnictwo udzielne przez (...) SA adwokatowi J., który w związku z tym był uprawniony do przyjęcia świadczenia w jej imieniu,, Niewątpliwie spłata zobowiązania do jego rąk miała skutek zwalniający dłużnika względem bezpośredniego wierzyciela.

Prawdziwość dołączonych do pozwu dokumentów nie była kwestionowana i nie wzbudziła wątpliwości sądu, stąd też stały się one podstawą poczynionych wyżej ustaleń faktycznych. Wniosek powoda o dopuszczenie dowodu z zeznań adwokata Z. J. nie miał znaczenia dla rozstrzygnięcia z uwagi na wskazane niżej motywy rozstrzygnięcia i dlatego został oddalony.

Przechodząc do merytorycznej oceny powództwa wskazać należy w pierwszej kolejności, że roszczenie powodów wywodziło się ze stosunku wekslowego i opierało się na twierdzeniu, że powodowie, jako poręczyciele weksla spłacili zabezpieczone nim zobowiązanie i dlatego na podstawie przepisu art. 32 zd. 2 Prawa wekslowego, który stanowi, że poręczyciel wekslowy, który zapłacił weksel, nabywa prawa, wynikające z wekslu, przeciw osobie, za którą poręczył, i przeciw tym, którzy wobec tej osoby odpowiadają z wekslu.

W przekonaniu sądu cytowany przepis nie mógł mieć zastosowania w niniejszej sprawie ponieważ powód B. M. nie był poręczycielem, a wystawcą weksla własnego , w którym remitentem była (...) SA.

Weksel jest dokumentem formalnym, który prawnie powstaje przez ścisłe przestrzeganie wymaganych przez prawo formalności. Weksel musi być wystawiony pod rygorem nieważności w formie i według treści przepisanej

prawem wekslowym, zgodnie z treścią art. 1 Prawa wekslowego. Przepis ten, jako jedną z przesłanek formalnych ważności weksla ustanawia konieczność złożenia pod nim własnoręcznego podpisu wystawcy. Podpis wystawcy musi obejmować treść weksla, tak więc nie wystarczy, że nazwisko wystawcy znajduje się w tekście weksla. Ustawa wymaga, aby podpis był umieszczony na pierwszej stronie weksla i obejmował całą treść weksla. Podpis musi być złożony poniżej polecenia zapłaty sumy wekslowej. Podpis wystawcy umieszcza się zwykle po prawej stronie weksla u dołu. Zamieszczenie podpisu w innym miejscu, np. w poprzek dokumentu powoduje nieważność weksla

W niniejszej sprawie weksel zawiera wyłącznie jeden podpis (powoda) na pierwszej stronie weksla w związku z czym nie może budzić wątpliwości, że jest to podpis wystawcy, a nie poręczyciela weksla. W przeciwnym razie weksel byłby nieważny. Zresztą rola powoda, jako wystawcy weksla wynika również z treści zawartej następnie umowy z (...) SA, w której wyraźnie wskazuje się, że powód **wystawił** (a nie poręczył) weksel. Treść weksla nie budzi także wątpliwości, że został on wystawiony w imieniu własnym powoda, a nie przez niego jako organ reprezentujący (...) Sp. z o.o. Należy bowiem wskazać, że podpis wystawcy jako osoby prawnej obejmuje firmę (nazwę), tj. pieczęć firmową oraz podpisy osób upoważnionych do zaciągania w imieniu tego podmiotu zobowiązań wekslowych. Przedmiotowy weksel nie zawiera natomiast żadnej adnotacji, z której wynikałoby, że został wystawiony w imieniu spółki (...), wbrew temu, co twierdzi powód w pierwszym zdaniu uzasadnienia pozwu.

Podpis powoda na przedniej stronie weksla nie może być także traktowany jako podpis poręczyciela na podstawie art. 31 prawa wekslowego, który w zdaniu drugim stanowi, że poręczenie oznacza się wyrazem „poręczam” lub innym zwrotem równoznacznym, w następnym zdaniu stanowiąc, że sam podpis na przedniej stronie weksla uważa się za udzielenie poręczenia, wyjąwszy gdy jest to podpis wystawcy lub trasata. Gdyby w niniejszej sprawie uznać podpis powoda za podpis poręczyciela, wówczas weksel, jako pozbawiony podpisu wystawcy byłby bezwzględnie nieważny i z tego powodu również nie mógłby stanowić podstawy skutecznych roszczeń wobec spółki (...).

Nawet, jeżeli rzeczywiste intencje i powoda i (...) SA były takie, aby weksel zabezpieczał wierzytelność wobec spółki (...) i nawet, jeśli zamiarem powoda było wyłącznie poręczenie weksla zabezpieczającego dług reprezentowanej przez niego spółki, okoliczność ta nie została w żaden sposób ujawniona w treści weksla, powodując tym samym – z uwagi na jego stricte formalny charakter, niedopuszczalność tak daleko idącej i sprzecznej z jego treścią wykładni weksla. Jeśli chodzi o kwestię wykładni oświadczenia woli złożonego w wekslu, to jak zgodnie przyjmuje nauka prawa i orzecznictwo Sądu Najwyższego (por. uchw. 7 sędziów z 29.06.1995 r. III CZP 66/95 - OSNC 1995, z. 12, poz. 168) ustalone w art. 65 KC kryteria wykładni oświadczeń woli nie mają pełnego zastosowania do weksli. Ze względu na swoistość Prawa wekslowego i obowiązujące w nim rygory formalne do wykładni oświadczeń woli złożonych w wekslu można stosować jedynie obiektywną metodę wykładni. Oznacza to, że wykładni podlega tylko sam tekst weksla oraz, że wykładnia ta musi być dokonana w oparciu o przepisy Prawa Wekslowego.

W konsekwencji, analizując treść weksla, należy wskazać, że pozwana Spółka (...) w ogóle nie występuje w powstałym przez jego wystawienie stosunku wekslowym, w jakimkolwiek charakterze. To powoduje, że spółka ta nie może odpowiadać za jakiegokolwiek zobowiązania wynikające z weksla. Nie zobowiązuje wekslowo osoby reprezentowanej podpisaniem weksla przez pełnomocnika tylko jego własnym nazwiskiem, gdy z weksla nie wynika, że podpisał on weksel jako przedstawiciel innej osoby; w tym wypadku pełnomocnik odpowiada sam wekslowo. (Komentarz do art. 1, Prawo wekslowe Bagińska 2013, wyd. 6/Czarnecki/Bagińska)

Należy podkreślić, że zobowiązanie wekslowe ma charakter abstrakcyjny. C. tego zobowiązania nie jest wyrażona w wekslu i nie ma wpływu na ważność i realizację wierzytelności wekslowej. Zobowiązanie wekslowe nabiera samodzielnego charakteru, jest inkorporowane w dokumencie, jakim jest weksel.

Z tych względów należało uznać, że powód w niniejszej sprawie spłacił własne zobowiązanie wekslowe, zaś jego żona J. M. poręczyła zobowiązanie wekslowe własnego męża jako wystawcy weksla. Wystawiony i spłacony weksel nie może być zatem podstawą jakichkolwiek roszczeń powoda i jego małżonki do spółki (...).

Z tych względów, powództwo należało oddalić jako pozbawione podstawy prawnej.